

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 29/19
V Lucemburku dne 14. března 2019

Rozsudek ve věci C-399/17
Komise v. Česká republika

Soudní dvůr zamítl žalobu Komise proti České republice ve věci odmítnutí České republiky zajistit zpětné převzetí 20 000 tun směsi zvané TPS-NOLO (Geobal), která byla přepravena z jejího území do Polska

Komise neprokázala, že je tato směs odpadem, a že se tedy v případě její přepravy jednalo o přepravu odpadů, kdy lze v určitých případech požadovat zpětné převzetí

Jistý český provozovatel přepravil na přelomu let 2010 a 2011 z Litvínova (Česká republika) do Katovic (Polsko) přibližně 20 000 tun látky TPS-NOLO (Geobal), což je směs kyselých dehtů z rafinace ropy, uhelného prachu a oxidu vápenatého. Tato směs byla zcela či zčásti uložena na pozemku nacházejícím se v Katovicích.

V září 2011 oznámily polské orgány českému ministerstvu životního prostředí, že tuto přepravu považují za nedovolenou přepravu odpadu ve smyslu nařízení o přepravě odpadů¹, neboť tato přeprava nebyla v souladu s tímto nařízením oznámena.

V lednu 2012 české ministerstvo životního prostředí polským orgánům odpovědělo, že látku TPS-NOLO (Geobal) nepovažuje za odpad, neboť je zaregistrována jako chemická látka na základě nařízení REACH², a že proto odmítá vyžadovat po českém odesílateli předmětné směsi, aby zajistil její zpětné převzetí podle nařízení o přepravě odpadů.

V roce 2014 zahájila Komise v dané věci šetření na základě stížnosti proti této přepravě podané jistým sdružením na ochranu životního prostředí. Z důvodu údajného porušení nařízení o přepravě odpadů, jehož se měla Česká republika dopustit tím, že odmítla zajistit zpětné převzetí předmětné směsi českým odesílatelem, podala následně Komise proti České republice žalobu k Soudnímu dvoru. Komise v tomto ohledu tvrdí, že podle nařízení o přepravě odpadů se přepravovaný materiál považuje za odpad, pokud se stejně jako v projednávané věci příslušné orgány místa odeslání a místa určení neshodnou v otázce, zda musí být takto přepravovaný materiál kvalifikován jako odpad, a to i když je tento materiál zaregistrován jako chemická látka podle nařízení REACH.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr nejprve připomněl, že v řízení o nesplnění povinnosti přísluší Komisi, aby prokázala tvrzené nesplnění povinnosti, přičemž se nemůže opírat o žádné domněnky. V projednávané věci tedy **Komisi přísluší prokázat, že předmětná směs je odpadem**, což je podmínkou pro to, aby mohla být daná přeprava považována za nedovolenou ve smyslu nařízení o přepravě odpadů. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že se Komise nemůže pouze odvolávat na domněnku upravenou tímto nařízením, podle níž v případě neshody mezi příslušnými orgány místa odeslání a místa určení v tom, zda je určitá látka odpadem, musí být látka považována za odpad. Nemůže tedy tvrdit, že vychází pouze z takové neshody mezi těmito orgány, a na základě toho činit závěr, že je předmětná směs odpadem.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. 2006, L 190, s. 1).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. 2006, L 396, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 (Úř. věst. 2008, L 353, s. 1).

V otázce, zda se Komisi podařilo prokázat nesplnění povinnosti, Soudní dvůr zaprvé konstatoval, že sporná směs byla vyrobena z odpadu, a sice z kyselých dehtů z původní rafinérské výroby v komplexu nacházejícím se v Ostravě v České republice. Skutečnost, že látka je výsledkem některého způsobu využití odpadů, přitom představuje pouze jednu z okolností, které je třeba zohlednit při určení, zda se v případě této látky ještě jedná o odpad, avšak sama o sobě neumožňuje učinit v tomto ohledu konečný závěr. Proto **pouhá skutečnost, že je látka TPS-NOLO (Geobal) vyrobena z odpadů, neumožňuje prokázat, že je sama odpadem.**

Zadruhé Soudní dvůr připomněl, že na pojem „odpad“ nelze usuzovat na základě nebezpečnosti látek. Co se týče tvrzení Komise o nebezpečnosti kyselých dehtů, z nichž je látka TPS-NOLO (Geobal) vyrobena, Soudní dvůr uvedl, že unijní právo nevylučuje, že odpad, který je pokládán za nebezpečný, může přestat být odpadem, jestliže některý způsob využití umožňuje jeho další uplatnění, aniž dojde k ohrožení lidského zdraví či poškozování životního prostředí, a jestliže nebylo konstатовáno, že se ho jeho držitel zbavuje nebo má v úmyslu se ho zbavit.

Zatřetí Soudní dvůr konstatoval, že jednak se Komisi nepodařilo prokázat, že předmětná směs je v České republice považována za odpad, a jednak Komise neoponovala tvrzení České republiky, že v okamžiku předmětné přepravy tato směs nebyla v Polsku kvalifikována jako odpad, jehož použití jako paliva by bylo zakázáno.

Začtvrté lze podle Soudního dvora skutečnost, že během roku 2016 činilo množství látky TPS-NOLO (Geobal) uložené v Katovicích již jen přibližně 6 000 tun z celkových 20 000 tun této směsi přepravených v průběhu roku 2011, vysvětlit mimo jiné použitím této směsi jako paliva v polských cementárnách, dokud bylo toto použití v Polsku dovolené. Soudní dvůr tak vyvrátil argument Komise, že tato směs nebyla v Polsku nijak hospodářsky využitelná, a že ji tedy nebylo možné kvalifikovat jinak než jako odpad.

Zapáté Soudní dvůr uvedl, že i když registrace předmětné směsi před její přepravou jakožto chemické látky ve smyslu nařízení REACH nevylučuje, že se ve skutečnosti jedná o odpad, a nikoli o chemickou látku podléhající tomuto nařízení, nelze touto hypotézou vycházející z nesprávné registrace podle nařízení REACH prokázat, že je tato směs odpadem.

Za těchto podmínek Soudní dvůr uzavřel, že **Komise nepodala důkaz o tom, že je směs TPS-NOLO (Geobal) odpadem. Komise tedy neprokázala, že sporná přeprava je přepravou odpadů a že Česká republika nesplnila své povinnosti vyplývající z nařízení o přepravě odpadů. Z těchto důvodů Soudní dvůr žalobu Komise zamítl.**

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komisi k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki 📞 (+352) 4303 5499